

אל מארוקו

מכל שליטי ערב, חסן מלך מארוקו הוא הוותיק בחתירתו לשלום עם ישראל

מכל השליטים במרחב הערבי, אין איש עולה על חסן, מלך מארוקו, בחתירתו לשלום.

ציניקאים יכולים לטעון כי הסיבה נעוצה בעובדה הגיאוגרפית: המלך שולט בארץ הערבית שהיא הרחוקה ביותר מישראל. אחרים יכולים לייחס לו כוונה למצוא חן בעיני העיתונים והפוליטיקאים בארצות-הברית, הכפרים של השפעה יהודית, כדי להשיג כסף למדינתו, הנתונה במצוקה.

אולם לחסן יש תעודות-זתק, היה זה הוא שהכריז פומבית, עוד ב-1958, שעל העולם הערבי להכיר במדינת-ישראל ולצדפה כחברה לליגה הערבית. כעבור זמן קצר כיהן מולאי בית-המלוכה חסן כיושב-ראש ועידת-פינוצה הראשונה, שבה עשה ראש-העירייה האגרי, ג'ורג'יו להפירה, ניסיון להפגיש אישים בכירים מישראל ומאוצות-ערב לדרושה גלוי ופומבי. גולדה מאיר פוצצה את היוזמה.

בן תור הזהב. מזה כמה שנים מבקרים מדינאים ישראלים בחשאי במארוקו. באותו הזמן נקט המלך צעדים כדי לאפשר, באופן הדרגתי, פגישות גלויות. בשלב הראשון פירסם את דבר פגישתו עם חברי המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטין. ברבאט ובניו-יורק, לאחר מכן הוזמן משלחות מישראל, שכללו חברי-כנסת.

אין ספק כי חסן פועל מתוך אמונה עמוקה בייעודו. בית-המלוכה המארו קאי מתייחס לשושלת השריפים - צאצאיו הישירים של מוחמד הנביא, ברומה לשושלת האשמיית בירדן. עוד בימי השלטון המארוקאי בספרד התגאו השליטים ביחסים המצויינים שלהם עם היהודים. זה היה עידן "תור הזהב".

אביו של חסן התפרסם כמגן היהודים, גם בתקופה שבה נכנעו הצרפתים לנאצים, והגרמנים שלחו מישלחות למארוקו, שהיתה אז כפופה לשליטון הצרפתי. חסן רואה את עצמו כממשיך מסורת זו. לכן לא היתה אפתעה בהזמנת שימעות פרס למארוקו - ראש-הממשלה הישראלי הראשון העושה זאת בגלוי.

ערפאת וחוסין. גם העיתוי אינו מיקרי. חסן מודע מאוד להבדל בין המערך והליכוד. אף שלא חסן את ביקורתו משימעות פרס, הוא מעדיף אותה בהרבה על פני כל שליט מטעם הליכוד.

מזה שנים יש לחסן השקפה ברורה מאוד. מהות השלום והרדף לשלום. הוא דוגל בהכרת העולם הערבי בישראל. תמורת הסכמתה של ישראל להקמת מדינה פלסטינית לצידה, הוא מאמין מזה שנים כי "לא המלך חוסין ולא יאסר ערפאת יכולים להתקדם לכד לקראת השלום. הם צריכים לפעול ביחד".

אם ניסה פרס לשכנע את חסן להסכים ל"פשרה טריטוריאלית", הוא לא ימצא קונה. אבל אם יקשיב לדברי התבונה של חסן, ייצא נשכר. אף חשוב מן התוצאה המיידית הוא עצם האקט של הפגישה הגלויה. המלך תרם תרומה חשובה להכשרת הקרקע לדרושה ישראל-ערבי בדרך עליון, ועל כך מגיעה לו תורתו של כל שוחרר-שלום בעולם הערבי ובמיוחד.

אורי אבנרי, יעקב ארנון, מתיפלד.

פרשת השב"ס היא פארוזיה על

פרשת השב"ס וגם בה מילא, העולם הזה" תפקיד

ניקמת הדובר

דובר מלכה בגלל צבי גור

עוזר גליק בגלל הנציב הקודם

הנציב והודיע לו: "אנחנו שלושה ביחד!"

וכאן נקב בשמותיהם של רביכלאי חיים גליק ועוזרתו של סויה, רבי שגיא. "אנחנו קשורים בביצים" רק אז הסתבר לסויה ההמום, שהי"ק על-ידי השלושה בחנופה וליקוקים לרוב, כי נוצרה סביבו קליקה. אז החלו לזרום הסיפורים והסתבר לו שחתת אפו התרחשו דברים שהסעריו אותו. אז גם נודע לו שמלכה ניסה לגייס למחנה תומכיו את ראש מנהל-הבריאות של השב"ס, הרקטור ויגלבאום, ואת היועץ המישפטי של השב"ס, שמגר הילל, אולם השניים היפנו לו עורף. משסתבר לשלישיה, כי הסיפורים זורמים בשני הכיוונים - לא רק הם מפצים סיפורים גם עליהם ועל דרכי-פעולתם - פתחו במיתקפה. הם התנפלו על תת-גונדר שלום רוזוולי וגירפו אותו בנוכחותו של סויה, כאילו הוא המקור לסיפורים.

אחרי זה לא היססו להתנפל על כתנבית בשם אילנה, ולנסות להעבירה מתפקידה. בטענה שהיא היא המדליפה נגדה. סויה נמנע את הניסיון להעביר את הכתנבית מתפקידה. המיתקף

הפוך: ראשית הודיע נציב השב"ס שלושה על העברתם מתפקידיהם, ורק אז פנו השלושה לשרה-מישטרה, חיים בר-לב, כשכפיהם תלונות שונות ומשונות על עבירות שביצע, כניכול, סויה, מעניין מדוע לא ייסר אותם מצפונם לפני חודשיים, למשל.

"אנחנו קשורים בביצים!"

איך החלה פרשת השב"ס? לפני שלושה שבועות זימן אליו רפי סויה את דוברו, שימעות מלכה. סויה דיבר מזה חודשים על רצונו להעביר את מלכה מתפקידו. שמועות על כך הילכו בשב"ס ומחוץ לו, ומלכה בן ה-38 הסתובב מוטריד. במסיבת-עיתונאים שקיים סויה נראה מלכה לוחש משהו על אוזנו של אחד העיתונאים שנכחו שם. מקץ כמה שניות הרים העיתונאי את ידו ושאל, כבהרכת פיתאום: "האם זה נכון שאתה הולך לפטר את הדובר?" מלכה, בעל כושר-הדיבור, אירגן סביבו מחנה-תומכים וכך, משהסתבר לו שסויה אכן מעבירו מתפקידו, הפטיט את

פרשת השב"ס וינקה כתחילת השבוע לכותרות, והצליחה להעפיל אף על פרשת השב"ס וספיחיה. לכאורה יש קווים דומים בין שתי הפרשות: שלושה בכירים המתלוננים על הממונה עליהם והועברו מתפקידיהם. אבל הדמיון הוא רק לכאורה. פרשת השב"ס היא פארוזיה עלובה, אם לא מעליבה, על פרשת השב"ס.

ראשית, שלושת הבכירים בפרשת השב"ס - ראובן חזק, פלג רדי ורפי מלכה - מילאו באמת את הפונקציות הבכירות ביותר בשירות, מלבד תפקיד ראשי-השרות, ואילו בפרשת השב"ס מדובר בשלושה עוזרים בלישכת נציב-השרות - דוברו שימעות מלכה, מזכירתו רבי שגיא ועוזרו חיים גליק. שנית, שלושת הבכירים בפרשת השב"ס נאלצו לעזוב את משרותיהם הבכירות, ואת מסלול הקריירה הבטוח שלהם, אחרי שמוחו על הפשעים שבוצעו בפרשת האוטובוס. גם אם כתחילה דובר על "קליקה" ו"פוטש", אין כיום מי שחולק על מניעיהם המצפוניים של חזק, רדי ומלכה. בפרשת השב"ס הסדר הכרונולוגי

ההאשמות נגד סויה

מהו טיב ההאשמות שהגישו שלושת עוזריו של סויה נגדו? בראשית השנה פירסם העולם הזה (8.1.86) לראשונה את תוכנו של מיכתב אוניומי, שנשלח ללישכת שר המישטרה חיים בר-לב. המיכתב, שנכתב בכתב-יד היה חתום בעל-השם: קענינס וסוהרים שאיכפת להם. העולם הזה חקר את ההאשמות לגופן. העיקריות: הנציב עושה שימוש שלא כחוק בטלפון של משרדו, ומתקשר מדי יום ביומו עם בנו, דויד, שהיה כולו בצרפת. (האשמה מגוחכת על פניה, שכן אין באמשרות של אסיר בצרפת לקבל יותר משיחת-טלפון אחת בשבוע, חוץ מזה מקבל סויה דמי-אחזקת טלפון בביתו בתוקף תפקידו. מדוע שיצלצל מהמשרד דווקא?) סויה החליט, במיסגרת פעולות-השיקום להקים לולים למיטום אוזים, לצורך זה הוזמנו לולים, שלא על-פי מיכרז, כפי שנהוג בשרות בתי-הסוהר, הוא שלח את אנשיו לרכוש לולים מאנשים פרטיים המקורבים אליו, כמו אחיה של העוזרת שלו. (האיש אינו עוסק בלולים.) סויה מתחבר עם אסירים מושעים ומישפחותיהם ונותן אישורים לא-תיקניים. (סויה דוגל במדיניות ליברלית יותר מכפי שהנהיגו קודמיו.) רפי סויה מחזיק מילגש (השם מוזכר במיכתב). היא תושבת מזכרת-בתיא, ועבדה עם רפי בתקופתו הפוליטית. הטענה היא שהנציב סויה פיטר את אחד מקציניו, בשם מיקי, שהיה ראש-אגף הקניית בשרות בתי-הסוהר, ובמקומו הוצב בעלה של "הפילגש". (מיקי אכן פוטר ונותר ללא עבודה. בעלה של האשה משמש כיום בתפקידו של מיקי. אין קשר בין אשה זו ובין המזכירה שהצטרפה ל.קבוצת השלושה.) סויה נותן פקודות להעברת עצירים מבתי-סוהר קשים לקלים יותר, בניגוד לחוותי

מה קרה לדבי?

מה סופר לסויה במהלך שלושת השבועות האחרונים? סיפורים שפגעו בו עמוקות.

סויה הוא אדם רגשני, ספונטאני, הבוטח באנשים עד כדי תמימות. הסיפורים אודות הרכילות שהפיצו השלושה עליו ועל קצינים בכירים אחרים בשב"ס הפתיעו אותו.

אחרי שנודע לשלושה על העברתם מתפקידיהם, נמסר לסויה שהם איימו בקול: "אם הנציב יזרוק אותנו - אז נראה לו!"

בעיקר פגעו בסויה הגילויים על חוסר-הלואיאליות של השלושה כלפיו. השבוע אמר למקורביו: "הבניאדם עסוק כולו בניירת, בכתב-הסוהר. לא הבנתי שגם במקום-עבודה כזה יכולים להיות מילכודים..."

בשבוע שעבר נדהם סויה לגלות כי מוטי חנוני, מי שהיה נהגו של הנציב הקודם של שב"ס, מרדכי ורטהיימר, היה מעביר אליו בקביעות, שלוש פעמים בחודש, מעטפה מאת מלכה, שהיה דוברו של ורטהיימר בטרם הגיע סויה לשב"ס. נהג המפוחד הצטרק, משתפס: "הטילו עליי!"

במעטפה, שנתפסה בשבוע שעבר, התגלו קיטעי עיתונים ומיכתב חם במיוחד מאת מלכה, בה למפקדו לשעבר, מי יודע, שואלים מקורביו של סויה, מה היה במעטפה האחרונה?

ורטהיימר העביר, מייד עם כניסתו לתפקידו כנציב שב"ס, מתפקידיהם את ראש מנהל-הביטחון, דובר-השב"ס וקצינים אחרים. סויה לא החליף את טבעת המקיפים את הנציב, כשנכנס לתפקידו. הוא אומנם החליף 21 קצינים מאז שהוא נציב, אך לא החליף, כמקובל בחילופי-גברי, את צוות עוזרי-הנציב. הוא הותיר בתפקידיהם את הדובר מלכה ואת רביכלאי חיים גליק, (המשך בעמוד 38)